

**Instytut Ceramiki
i Materiałów
Budowlanych**

Stan normalizacji w zakresie wyrobów cementowych

mgr. inż. Piotr Zapolski

**Stowarzyszenie Producentów Cementu
Wyroby budowlane – Warszawa 10 maja 2016**

Normalizacja w Europie

Normalizacja jest efektem dobrowolnej współpracy między przemysłem, przedsiębiorstwami, organizacjami administracji publicznej i innymi zainteresowanymi stronami (środowiska naukowo-badawcze, organizacje reprezentujące konsumentów, podmioty reprezentujące interesy społeczne i środowiskowe)

System normalizacji

Na szczeblu krajowym procesem normalizacji zarządzają **krajowe jednostki normalizacyjne**, które przyjmują i publikują normy krajowe.

PKN – Polski Komitet Normalizacyjny

System normalizacji

Na szczeblu europejskim normalizację koordynują trzy oficjalnie uznawane **niezależne** europejskie organizacje normalizacyjne:

CEN – Europejski Komitet Normalizacyjny

CENELEC – Europejski Komitet Normalizacyjny
Elektrotechniki

ETSI – Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych

CEN

CEN/TC 51 – Cement and building limes

Normalizacja w zakresie definicji i terminologii, specyfikacji i metod badań dla cementu i wapna stosowanego w budownictwie oraz inżynierii lądowej i wodnej.

Normy zharmonizowane

Normy zharmonizowane ustanawiane są przez europejskie organy normalizacyjne na podstawie „mandatów” wydanych przez Komisję Europejską po przeprowadzeniu konsultacji ze Stałym Komitetem ds. Budownictwa.

W przypadku gdy zainteresowane strony są włączone w proces opracowywania norm zharmonizowanych, zadaniem europejskich organów normalizacyjnych jest zapewnienie we wszystkich przypadkach sprawiedliwej i zrównoważonej reprezentacji różnych kategorii zainteresowanych stron.

Normy zharmonizowane

Normy zharmonizowane określają metody i kryteria oceny właściwości użytkowych wyrobów budowlanych w odniesieniu do ich zasadniczych charakterystyk.

Norma zharmonizowana odnosi się do zamierzonego zastosowania wyrobów, które ma objąć.

Europejskie organy normalizacyjne określają w normach zharmonizowanych mającą zastosowanie zakładową kontrolę produkcji, która uwzględnia szczególne warunki procesu produkcyjnego danego wyrobu budowlanego.

Normy zharmonizowane

Komisja ocenia zgodność norm zharmonizowanych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne z odpowiednimi mandatami.

Mandat 114

Zakres stosowania: CEMENT, WAPNA BUDOWLANE I INNE SPOIWA HYDRAULICZNE

Przewidziane do zastosowań: PRZYGOTOWANIE BETONU, ZAPRAWY, ZACZYNU I INNYCH MIESZANEK DO BUDOWY I DO PRODUKCJI WYROBÓW BUDOWLANYCH

Publikacja w Dzienniku Urzędowym UE

Komisja publikuje w Dzienniku Urzędowym UE wykaz odniesień do norm zharmonizowanych, które są zgodne z odpowiednimi mandatami. W wykazie wskazuje się:

- odniesienie do zastępowanych zharmonizowanych specyfikacji technicznych
- datę początkową okresu koegzystencji
- datę końcową okresu koegzystencji

Stosowanie norm zharmonizowanych

Od daty początkowej okresu koegzystencji możliwe jest stosowanie normy zharmonizowanej do sporządzenia deklaracji właściwości użytkowych.

Od daty końcowej okresu koegzystencji norma zharmonizowana jest wyłącznym środkiem służącym sporządzaniu deklaracji właściwości użytkowych dla wyrobu budowlanego objętego tą normą.

Dziennik Urzędowy UE z 08.04.2016, C126/116

EN 197-1:2011 Cement – Część 1: Skład, wymagania i kryteria zgodności dotyczące cementów powszechnego użytku

- końcowa data okresu przejściowego: **01.07.2013**
- zastąpiła EN 197-1:2000 i EN 197-4:2004

(PN-EN 197-1:2012 – wersja polska)

Dziennik Urzędowy UE z 08.04.2016, C126/116

EN 413-1:2011 Cement murarski – Część 1: Skład, wymagania i kryteria zgodności

- końcowa data okresu przejściowego: **01.02.2013**
- zastąpiła EN 413-1:2004

(PN-EN 413-1:2011 – wersja polska)

Dziennik Urzędowy UE z 08.04.2016, C126/116

EN 14216:2015 Cement – Skład, wymagania i kryteria zgodności dotyczące cementów specjalnych o bardzo niskim cieple hydratacji

- data dostępności normy jako normy zharmonizowanej: **08.04.2016**
- końcowa data okresu przejściowego: **08.04.2017**
- zastępuje EN 14216:2004

(PN-EN 14216:2015-09 – wersja angielska)

Dziennik Urzędowy UE z 08.04.2016, C126/116

EN 14647:2005 Cement glinowo-wapniowy – Skład, wymagania i kryteria zgodności

EN 14647:2005/AC:2006

- końcowa data okresu przejściowego: **01.08.2007, 01.01.2008**

(PN-EN 14647:2007 – wersja polska,

PN-EN 14647:2007/AC:2007P)

Dziennik Urzędowy UE z 08.04.2016, C126/116

EN 15743:2010+A1:2015 Cement supersiarczanowy – Skład, wymagania i kryteria zgodności

- data dostępności normy jako normy zharmonizowanej: **03.11.2015**
- końcowa data okresu przejściowego: **13.11.2016**
- zastępuje EN 15743:2010

(PN-EN 15743+A1:2015-06 – wersja angielska)

Wprowadzanie norm zharmonizowanych do zbioru Polskich Norm

Krajowe organy normalizacyjne są zobowiązane do transpozycji norm zharmonizowanych.

Wraz z końcem okresu koegzystencji wycofuje się normy krajowe sprzeczne z normą zharmonizowaną, a państwa członkowskie pozbawiają ważności wszystkie przepisy krajowe sprzeczne z daną normą zharmonizowaną.

PKN

KT 196 ds. Cementu i Wapna

Terminologia, klasyfikacja, wymagania, metody badań, opakowania, przechowywanie i transport, kryteria zgodności, przepisy odbioru dla wszystkich rodzajów, klas i odmian cementów ogólnego stosowania i specjalnych, wapna stosowanego w budownictwie i do wyrobów budowlanych; opiniowanie projektów norm dla cementu i wapna do celów niebudowlanych.

KT 196

Przewodniczący:

mgr inż. Mirosław Gnoiński

Umieszczenie sekretariatu w KT 196:

Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych -
Oddział Szkła i Materiałów Budowlanych w Krakowie
31-983 Kraków ul. Cementowa 8

Stosowanie Polskich Norm

PN-EN 14216:2005 (EN 14216:2004)

- data wycofania przez PKN: **24.09.2015**
(okres koegzystencji w DU UE do: 08.04.2017)
- zastąpiona przez **PN-EN 14216:2015-09**

PN-EN 15743:2010 (EN 15743:2010)

- data wycofania przez PKN: **22.06.2015**
(okres koegzystencji w DU UE do: 13.11.2016)
- zastąpiona przez **PN-EN 15743+A1:2015-06**

Komunikaty Prezesa PKN

Komunikat nr 4/2016

Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

z dnia 1 kwietnia 2016 r.

w sprawie stosowania Polskich Norm wycofanych jako dokumentów odniesienia w ocenie zgodności

Komunikat nr 4/2016

PN-EN 14216:2005 (EN 14216:2004)

- data wycofania przez PKN: **24.09.2015**
(okres koegzystencji w DU UE do: 08.04.2017)
- aktualna w ocenie zgodności do: **30.04.2017**

PN-EN 15743:2010 (EN 15743:2010)

- data wycofania przez PKN: **22.06.2015**
(okres koegzystencji w DU UE do: 13.11.2016)
- aktualna w ocenie zgodności do: **31.01.2017**

Normalizacja krajowa

- **PN-B-19707:2013-10** Cement – Cement specjalny – Skład, wymagania i kryteria zgodności
    - data publikacji PKN: 04.10.2013
  - **PN-B-30010:2016-01** Cement – Cement portlandzki biały
    - data publikacji PKN: 05.01.2016
- /krajowe uzupełnienia normy PN-EN 197-1:2012, w których podano szczególne cechy użytkowe, na podstawie których cement powszechnego użytku zdefiniowany w PN-EN 197-1:2012 klasyfikuje się jako cement specjalny lub biały/

Norma ocena zgodności

- **PN-EN 197-2:2014-05** /wersja polska/ Cement - Część 2: Ocena zgodności
  - data publikacji PKN: 08.02.2016
- **CEN/TR 14245:2014-09** /wersja angielska/ Cement - Część 2: Wytyczne stosowania EN 197-2 Ocena zgodności
  - data publikacji: 17.09.2014

Ocena stałości właściwości użytkowych cementów

1. Decyzja Komisji z dnia 14.07.1997 r. (97/555/WE) – systemy zaświadczenia zgodności dla cementów **1+**,
2. Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) Nr 568/2014 – system oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych, System 1+,
3. PN-EN 197-2:2014-05

System nadzoru nad cementem

1. Producent prowadzi:

- zakładową kontrolę produkcji
- badanie próbek – badania próbek autokontrolnych w zakresie właściwości, metod badań i minimalną częstotliwością określoną w punkcie normy *kryteria zgodności*

2. Notyfikowana jednostka certyfikująca:

- inspekcja wstępna zakładu produkcyjnego i pobranie próbki cementu w celu wykonania oceny właściwości użytkowych
- 3 miesięczny okres wstępny – pobranie 3 próbek kontrolnych, ocena wyników badań autokontrolnych i kontrolnych producenta
- roczny nadzór – pobranie 6 próbek kontrolnych, 2 oceny wyników badań autokontrolnych i kontrolnych producenta, inspekcja w nadzorze

Hydrauliczne spoiwa drogowe

- **EN 13282-1:2013-07** /wersja polska/ Hydrauliczne spoiwa drogowe - Część 1: Hydrauliczne spoiwa drogowe szybkowiązujące - Skład, wymagania i kryteria zgodności
  - data publikacji PKN: 07.08.2014
  - koniec okres koegzystencji w DU UE do: 01.11.2014
- **PN-EN 13282-2:2015-06** /wersja angielska/ Hydrauliczne spoiwa drogowe - Część 2: Hydrauliczne spoiwa drogowe normalnie wiążące - Skład, wymagania i kryteria zgodności
  - data publikacji 16-06-2015,
  - nie opublikowana w DU UE – nadal nie jest normą zharmonizowaną

Hydrauliczne spoiwa drogowe

- **PN-EN 13282-3:2015-06** /wersja angielska/ Hydrauliczne spoiwa drogowe - Część 3: Ocena zgodności
  - data publikacji PKN: 16.06.2015

**Instytut Ceramiki
i Materiałów
Budowlanych**

Dziękuję za uwagę